ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Фролова Олександра Сергійовича
на тему: «Удосконалення хірургічної техніки при виконанні лапароскопічної радикальної простатектомії у хворих локалізованим раком передміхурової залози»
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю
222 Медицина (спеціалізація «Урологія»)

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Аспірантом Фроловим Олександром Сергійовичем повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НУОЗУ імені П. Л. Шупика, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірант Фролов Олександр Сергійович здобув глибинні знання зі спеціальності 222 Медицина (спеціалізація «Урологія»); оволодів загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набув універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобув мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Фролова Олександра Сергійовича був затверджений рішенням вченої ради НУОЗУ імені П. Л. Шупика 18.01.2017 року (протокол №1). Науковий керівник Сагалевич Андрій Ігорович, доцент кафедри урології НУОЗУ імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук. Термін виконання роботи: 2016-2020 роки.

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи аспіранта Фролова Олександра Сергійовича виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та

заключної атестації. Дослідження (клінічні, лабораторні, експериментальні) проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

3. Актуальність дисертації.

Актуальність теми полягає в тому, що захворюваність на РПЗ в Україні в 2019 р. склала 44,6 осіб на 100000 чоловічого населення. Серед цих хворих близько половини захворювань (42,7 %) були виявлені в стадії Т1-2.

Радикальна простатектомія (РПЕ), продемонструвавши дуже хороші результати, є найпоширенішим методом лікування та "золотим" стандартом для цієї групи пацієнтів. Відомо, що нетримання сечі є станом, що безпосередньо впливає на якість життя у хворих після проведення РПЕ. У тематиці обраної галузі, як і раніше, публікуються результати сотень досліджень щорічно, що також відображає актуальність теми збереження функції утримання сечі в пацієнтів після РПЕ, вказує на необхідність пошуку та впровадження нових операційних методик. На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження аспіранта Фролова Олександра Сергійовича виконано в межах НДР кафедри «Прогнозування післяопераційних ускладнень та метафілактика сечокам'яної хвороби у хворих з метаболічним синдромом», державний реєстраційний номер 0116U007634, термін виконання 2016-2021 рр., керівник НДР: Возіанов Сергій Олександрович та його власне дослідження стало фрагментом даної науково-дослідної роботи.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Аспірантом Фроловим Олександром Сергійовичем вперше шляхом анатомічного та клінічного дослідження встановлені анатомо-іннерваційні відношення зовнішнього сфінктера уретри до венозно-дорсального комплексу (ВДК), визначені локалізація нервових гангліїв рабдосфінктера та їхнє розташування відносно ВДК.

У рамках цієї праці досліджена принципово нова техніка обробки ВДК під час лапароскопічної РПЕ в пацієнтів з клінічно локалізованим РПЗ.

В науково-дослідній і клінічній частинах дослідження показано, що опрацьована техніка проста в застосуванні, ефективна та дозволяє досягти кращих функціональних результатів (утримання сечі) після операції порівняно з традиційно використовуваною методикою, не впливаючи на радикальність операції.

6. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Теоретичне значення одержаних результатів дослідження полягає у доповнені відомостей щодо анатомо-іннерваційних відношень зовнішнього сфінктера уретри до венозно-дорсального комплексу, визначені локалізація нервових гангліїв рабдосфінктера та їхнє розташування відносно венозно-дорсального комплексу, що дозволить уникнути появи нетримання сечі після виконання радикальної простатектомії.

Практичне значення роботи полягає у тому, що досліджувана методика обробки венозно-дорсального комплексу є більш ефективною на противагу стандартній техніці операції щодо післяопераційного утримання сечі і це дозволяє поліпшити функціональні результати лапароскопічної радикальної простатектомії в пацієнтів з локалізованим раком передміхурової залози. Отже, це підтверджує роль дистального сфінктерного комплексу утримання сечі після операції, що, зокрема, дозволяє рекомендувати широке рутинне застосування нової дослідженої методики обробки венозно-дорсального комплексу.

Проведена детальна оцінка частоти післяопераційного нетримання сечі у великої групи пацієнтів у ранні та пізні терміни після лапароскопічної радикальної простатектомії є важливим методом зворотного зв'язку для інтерпретації параметрів ефективності вже використовуваної техніки операції загалом і відправною точкою для її подальших модифікацій як у клініці, де виконане дослідження, так і в інших клініках, де застосовується лапароскопічна радикальна простатектомія.

Методика лікування хворих локалізованим раком передміхурової залози запатентована у патенті України № 89739 «Спосіб лапароскопічної радикальної простатектомії».

Використання результатів роботи включено у навчальний процес кафедри урології НУОЗУ імені П. Л. Шупика, а також в практичну роботу КНП Київська міська клінічна лікарня № 3, КНП Київська міська клінічна лікарня № 6, КНП Олександрівська клінічна лікарня міста Києва, КНП КОР Київська обласна клінічна лікарня). Аспірантом Фроловим Олександром Сергійовичем отримано 4 акта впровадження.

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться у дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, що використані автором в дослідженнях сучасні. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані у дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі.

Методи статистичного аналізу, які було використано в роботі адекватні. Аспірантом Фроловим Олександром Сергійовичем було обстежено 148 осіб, використано даних 167 медичних карт амбулаторних/стаціонарних хворих та інших форм медичної статистики, проведено 2 дослідження, опубліковано 4 статі у наукових фахових виданнях, оформлено 1 патент. При аналізі отриманих результатів аспірантом Фроловим Олександром Сергійовичем було застосовано засоби програмного забезпечення Statistica 10.0 (StatSoft®, Inc., США). Достовірність даних підтверджена достатнім обсягом спостережень та використанням надійних методів статистичної обробки даних.

8. Апробація результатів дисертації.

Основні положення дисертації доповідалися на: спільному засіданні Асоціації урологів Східного регіону України (Харківської та Донецької областей) (м. Святогорськ, 25-26 травня 2012 р.); з'їзді урологів України (м. Трускавець, 17-18 жовтня 2013 р.); науково-практичній конференції "Урология, андрология, нефрология – 2013" (м. Харків, 30-31 травня 2013 р.); конгресі асоціації урологів України (м. Київ, 18-20 червня 2015 р.); науково-практичній конференції сексологів і андрологів України "Актуальные вопросы современной сексологии и андрологии" (м. Київ, 19-20 травня 2016 р.), EAU 14th Central European Meeting (м. Краків, Польща, 10-12 жовтня 2014 р.).

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації. За матеріалами дисертації опубліковано 7 статей, з них зокрема 5 статей (4 у фахових виданнях з переліку МОН України, 1 в періодичному виданні іншої держави, 1 в журналі, що індексується наукометричною базою Scopus та іноземних виданнях у країнах ЄС/ОЕСР), 1 тези. Отриманий 1 патент України на корисну модель. Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспіранту. Аспірант Фролов Олександр Сергійович брав участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів до друку.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Дисертація є особистою науковою роботою здобувача. Вибір теми дисертації, напрямок дослідження, формулювання завдань, методологія побудови роботи розроблені спільно з науковим керівником – доктором медичних наук, доцентом Сагалевичем Андрієм Ігоровичем. Автор самостійно провів патентно-інформаційний пошук, аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури.

Здобувачем проведений аналіз літератури з досліджуваної проблеми, визначені актуальність, мета та завдання дослідження, розроблений його дизайн, сформовані групи спостереження, виконаний весь обсяг клінічного обстеження, проведені статистична обробка й аналіз отриманих результатів. Дисертант брав участь у виконанні оперативних втручань і мініінвазивних процедур, проводив доопераційну підготовку хворих та їхнє післяопераційне ведення, обґрунтував стратегію нової методики обробки ВДК. Здобувач самостійно написав усі розділи дисертації, виконав систематизацію, інтерпретацію одержаних результатів, аналіз та узагальнення результатів, сформулював висновки та практичні рекомендації. Дисертант забезпечив впровадження розробок наукових досліджень у клінічну практику. За матеріалами проведеного дослідження автор підготував виступи на конгресах і конференціях, опублікував наукові статті та тези, самостійно оформив дисертаційну роботу.

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту спеціальності галузі знань 22 - Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина (спеціалізація «Урологія»).

11. **Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації** на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертації на засіданні Комісії з питань етики НУОЗУ імені П. Л. Шупика МОЗ України.

Аспірантом Фроловим Олександром Сергійовичем вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики НУОЗУ імені П. Л. Шупика з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (02.11.2020, №13). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (26.12.2016, №11).

12. **Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.**

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням науково стилю викладення.

Дисертація викладена українською мовою на 140 сторінках комп'ютерного тексту. Стиль викладення в ній матеріалів досліджень, наукових положень і висновків забезпечують легкість і доступність їх сприйняття. Дисертаційна робота написана грамотно, відповідно до існуючих стилістичних стандартів. Робота складається зі вступу, огляду літератури, матеріалів і методів дослідження, розділу власних досліджень, аналізу й узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, додатків. Дисертація ілюстрована 32 рисунками, 12

таблицями. Список використаної літератури містить 160 джерел, зокрема 38 – кирилицею, 122 – латиницею.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

Під час виконання дисертації аспірант Фролов Олександр Сергійович дотримувався принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (протокол Експертної проблемної комісії за спеціальністю «урологія» від 23.10.20 (протокол № 10). Текст представлених матеріалів дисертації Фролова Олександра Сергійовича є оригінальним: всі цитати правильно позначені та правильно відображені в списку літератури; всі текстові співпадіння мають відповідні посилання на першоджерело, що міститься в списку використаних джерел; робота не містить ніяких маніпуляцій з алфавітом, зміни букв, прихованого тексту тощо; виявлені у роботі запозичення є сумлінними і не мають ознаки плагіату. Робота визнається самостійною та може бути допущеною до захисту.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей. Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Урологія»), затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспірантом Фроловим Олександром Сергійовичем здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Фролов Олександр Сергійович оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару (26.11.2020 року, протокол №1) встановлено, що результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання - поліпшення функціональних результатів лікування хворих на локалізований рак передміхурової залози в стадії T1-T2 після виконання лапароскопічної радикальної простатектомії. Дисертація аспіранта Фролова Олександра Сергійовича на тему «Удосконалення хірургічної техніки при виконанні лапароскопічної радикальної простатектомії у хворих

локалізованим раком передміхурової залози» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина (спеціалізація «Урологія») повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до офіційного захисту в спеціалізовану вчену раду НУОЗУ імені П. Л. Шупика.

Рецензент:
Професор кафедри урології
Національної медичної академії
післядипломної освіти
імені П. Л. Шупика
доктор медичних наук, професор Ф. З. Гайсенюк

Рецензент:
Доцент кафедри урології
Національної медичної академії
післядипломної освіти
імені П. Л. Шупика
кандидат медичних наук В. В. Когут

26 листопада 2020 року

Підписи Ф. Гайсенюка
В. Когута
засвідчую
Вчений секретар В. Горячук

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА
ДЛЯ ДОВІДОК
Ідентифікаційний код
01896702

СПИСОК ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Видання, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Серняк ЮП, Фуксзон АС, Рощин ЮВ, Фролов АС. "Континентная" радикальная простатэктомия. Онкоурология. 2013;9(3):43-7. (Особистий внесок: приймав участь в плануванні дослідження, виконував систематизацію даних, був основним виконавцем написання статті.)
2. Серняк ЮП, Фуксзон АС, Рощин ЮВ, Фролов АС. "Континентная" радикальная простатэктомия (обзор литературы). Сучас. мед. технології. 2013;(4):24-7. (Особистий внесок: виконував пошук літературних джерел, приймав участь в оформленні статті.)
3. Серняк ЮП, Фуксзон АС, Рощин ЮВ, Криштопа МВ, Литвинов АИ, Фролов АС, Серняк ПЮ. "Континентная" лапароскопическая радикальная простатэктомия. Оценка влияния послеоперационных осложнений на функцию удержания мочи. Здоровье мужчины. 2014;(3):47-51. (Особистий внесок: приймав участь в плануванні дослідження, був основним виконавцем написання статті.)
4. Серняк ЮП, Фуксзон АС, Рощин ЮВ, Литвинов АИ, Дядык ЕА, Бургело ЕВ, Фролов АС. Морфоанатомическое обоснование раннего удержания мочи после выполнения радикальной простатэктомии. Укр. журн. хірургії. 2016;(1-2):72-7. (Особистий внесок: виконував дослідження препаратів, приймав участь в оформленні статті.)
5. Serniak YP, Sagalevych AI, Frolov OS, Serniak PY, Kryvopustov MS. Extraperitoneoscopic radical prostatectomy after pelvic sugery procedures. Wiad Lek. 2020;73(6):1093-6. (Особистий внесок: розробляв модель дослідження, був основним виконавцем написання статті).

Видання, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Серняк ЮП, Фуксзон АС, Рощин ЮВ, Фролов АС. "Континентная" радикальная простатэктомия. В: Материалы науч.-практ. конф. «Урология, андрология, нефрология – 2013»; 2013 Май 30-31; Харьков. Харьков; 2013. с. 68-9. (тези)

Видання, які додатково відображують наукові результати дисертації

7. Серняк ЮП, Фуксзон ОС, Рощин ЮВ, Фролов ОС, винахідники; Донецький національний медичний університет ім. М. Горького, патентовласник. Спосіб лапароскопічної радикальної простатектомії. Патент України № 89739. 2014 Квіт 25. (Особистий внесок: виконував патентний пошук, проведення досліджень та оформлення патенту)